

Dipòsits o molí del mas Gordi

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Urbanització del mas Gordi. Carrer Pilar, 4.
Alçada: 185

Coordenades:

Latitud: 41.59049
Longitud: 2.22338
UTM Est (X): 435271
UTM Nord (Y): 4604602

Classificació

Número de fitxa 08108 - 65
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En ruïnes, només es conserva la part baixa dels murs
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 5448002DG3054N0001WJ
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 08/02/2022 - 13:38

Descripció

Possibles dipòsits de funció desconeguda, tal vegada relacionats amb un molí d'oli o, en tot cas, amb l'emmagatzematge de líquids. L'element es troba en un emplaçament aïllat, uns 100 m al sud de l'antic mas Gordi, avui arrasat. Es tracta d'un terreny amb fort pendent, ben al costat del camí de Sant Valerià i actualment englobat dins la zona esportiva del Club Les Argelagues.

Les restes, que es troben gairebé a la part alta del coster, consisteixen en un seguit de murs, conservats fins a l'alçada d'un metre aproximadament, que conformen dues petites cambres de formes quadrangulars. La cambra situada a la part baixa (a l'est) ha quedat parcialment destruïda a la part final. L'interior d'aquestes cambres conserva restes escadusseres d'un arrebossat que no és pas gaire compacte, tal com caldria esperar en un dipòsit més o menys impermeabilitzat. La cambra superior (situada a l'oest) té al seu interior dos forats que travessen els murs: un a ponent i l'altre a llevant, de manera que el líquid passava d'una cambra a l'altra procedent del vessant alt del coster. El líquid vindria de la zona propera al camí de Sant Valerià, però ignorem com eren les conduccions que alimentaven el dipòsit i d'on venien, ja que deuen haver quedat soterrades. Des del primer dipòsit el líquid es trascolava al dipòsit inferior (situat a l'est). El forat que comunica ambdues cambres es troba a una cota lleugerament més alta que el primer, de manera que funcionaria com una mena de sobreexidor. Els forats estan capçats per peces de pedra que tenen un retall circular al seu interior. El segon forat té per una banda la boca circular mentre que l'interior, per on desguassava el líquid, és de secció quadrada.

La primera cambra, més alta i ben conservada, mesura uns 3 per 3,75 metres per la part externa. La cambra més baixa té unes mides similars. Els murs són de maçoneria i d'uns 50 cm de gruix. A l'interior de la primera cambra s'hi observen dues pedres que sobresurten.

Tal com hem dit, desconeixem la funció concreta d'aquest element i no en tenim cap notícia, ni documental ni oral. Mossèn Joan Masó, que fou qui el va donar a conèixer en un petit article, suposava que podia tractar-se d'un molí d'oli. Tanmateix, a la zona no hi trobem cap trull o pedra de molí. Per la seva tipologia aquesta petita construcció només ens informa que havia servit per contenir algun tipus de líquid, que provindria de la part alta del coster i que passaria d'un dipòsit i l'altre. Però el cert és que, amb aquestes poques dades, no som capaços de concretar més el tipus d'ús podia haver tingut.

Observacions:

Dades documentals facilitades pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER)

No hem pogut localitzar l'article de Mn. Joan Masó Cabot.

Història

Aquesta mena de dipòsit o molí es troba dins la propietat de l'antic mas Gordi. És un mas d'origen medieval i ja està documentat al segle XV. Concretament, en el fogatge de 1497 apareix com a can Guàrdia, en el fogatge de 1515 a nom de Joan Guardi, i en el fogatge de 1553 apareix a nom d'Antoni Vehia, àlies Gordia. Aquestes referències il·lustren l'evolució del topònim. Possiblement per la seva posició elevada en un origen era un lloc de guaita o guàrdia, potser amb alguna torre. Les referències anteriors il·lustren l'evolució de Guàrdia cap a Gordia, en alguns documents també apareix com a Guardi i, finalment, Gordi.

Els propietaris eren la família de cognom Guàrdia. El 1672 hi ha documentat Sebastià Guàrdia, i el 1674 la casa d'en Guàrdia. Ja al segle XIX, en l'Apeo o registre municipal de finques de l'any 1818, el mas consta a nom de Francisco Gordi. A finals del segle XIX la propietat ja havia passat a mans de la família Serra. Vicenç Serra i Fontcuberta (1878-1925), que fou el propietari del mas, va ser elegit alcalde de Lliçà de Vall

el juliol de 1909. Va ser algutzir municipal al començament dels anys vint. El seu besnét Vicenç Serra i Pou fou alcalde de Lliçà de Vall entre 1966 i 1976.

Al llarg del segle XX el mas Gordi va quedar abandonat. En les seves terres s'hi formà la urbanització coneguda com mas Gordi i l'antiga casa pairal avui es troba totalment arrasada; només un queden restes escadusseres d'un o dos murs.

Pel que fa a aquests dipòsits o possible molí, no en coneixem cap notícia concreta. Les restes van ser redescobertes a l'últim quart de segle XX, quan el rector de la parròquia i erudit, mossèn Joan Masó Cabot, en va fer un petit article.

